

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
 Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
 Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
 dr. Szász Ferenc.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Károly király Őfelsége és Mihály nagyvajda három napja Londonban.

A „Magyar Nép“ legutóbbi számában ismertettük Károly király Őfelsége, Mihály nagyvajda és kíséretük londoni látogatásainak előzményeit. Rámutattunk arra, hogy úgy politikai, valamint gazdasági téren mi-

nagy visszhangja volt. A világlapok a londoni királyi vendégek arcképeit közölték s egyöntetűen rámutattak arra, hogy Károly király Őfelségét és kíséretét az angol uralkodóház nagy fénnel és pompával fogadta

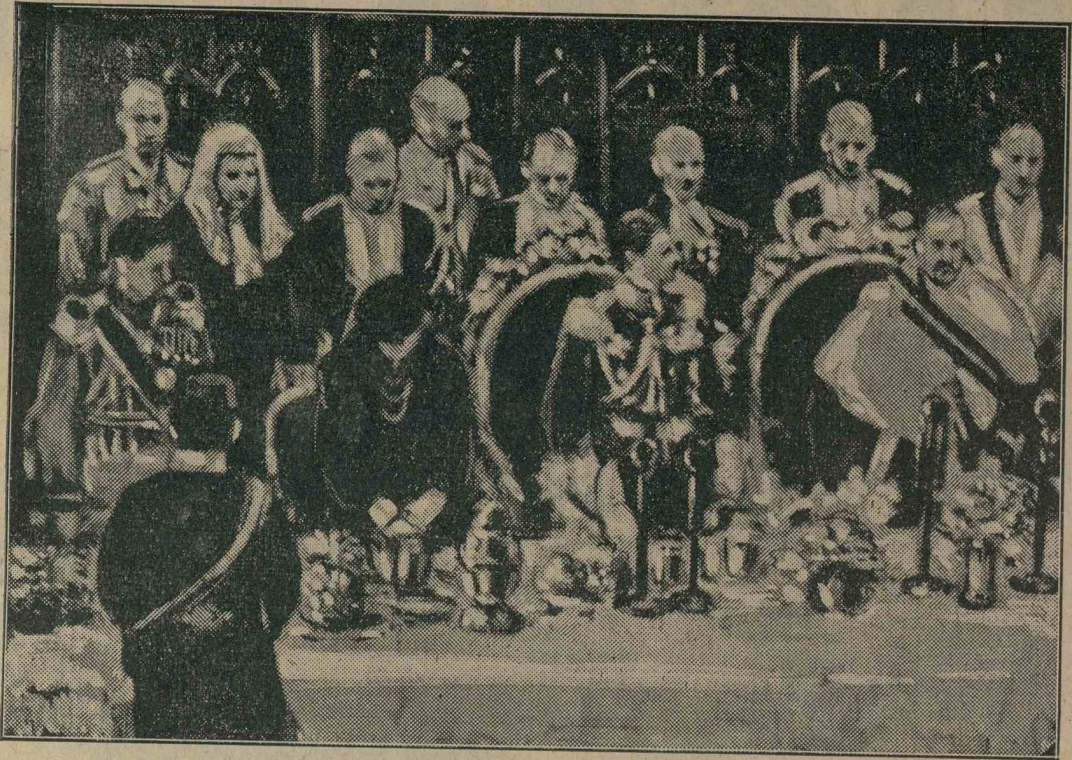
György, angol király.

Őfelsége, Károly király.

lyen nagy jelentőséggel bír a londoni látogatás. Azóta a királylátogatás három napja lezárult és pénteken délben Károly király Őfelsége és kísérete Londonból Brüsszelen keresztül Párisba utazott, ahol ugyancsak folytatni fogja azokat a gazdasági és politikai tanácskozásokat, amelyeket Londonban megkezdett. Kétségtel:n tény, hogy Károly király Őfelsége látogatásának az egész világsajóban

s nemcsak a rokoni kötelékek felelevenítéséről volt szó, hanem messzemenő politikai és gazdasági tárgyalásokról. A külföldi lapok nagy cikkekben méltatták Károly király Őfelségének széles politikai látókörét s méltatták azt a szerepét, amelyet a középeurópai államok megbékélésénél és gazdasági kapcsolatainak a kiépítésénél a jövőben be fog tölteni. Különben itt ismertetjük annak a há-

A Guildhallban rendezett ünnepi lakoma.

rom napnak az ünnepi eseményeit, amelyeket Londonban Károly király Ófelsége és kísérete tiszteletére rendeztek.

A királyi vendégek kedden délelőtt szállottak fel a Sikh angol hadihajóra. A Sikh torpedórombolót a nyílt tengeren angol hadihajók várták, hogy az angol birodalom fejedelmi vendégeit az angol partokhoz kísérje. Az uralkodót és a trónörököszt a kenti herceg fogadta VI. György angol király nevében. A fogadtatásnál a doweri polgármester üdvözlő szavaira Ófelsége válaszolt s kijelen-

tette, hogy az öröm pillanata az, amikor partra száll a legendás fehérpartok által körülvett városban. Londonba a nagy köd miatt több mint egy órással késéssel érkezett meg Károly király Ófelsége és kísérete. A pályaudvar előtt százezres tömeg várta az érkezését. A vonat befutása előtt a pályaudvarra VI. György angol király és kísérete megérkezett. Ott voltak a kormány és a diplomáciai testületek tagjai és az angol közélet legkiválóbb férfiai. Midőn Károly király mosolyogva szállt le a vonatról, György angol király

Ismet Innonü.

A török köztársaság új elnöke.

Kemal Attatürk utódjául Ismet Innonüt választották meg. Az új elnök kiváló államférfi, aki már eddig is sokat lendített hazája sorsán. A Lausanne-i tárgyalások alkalmával nagy sikerrel képviselte Törökország érdekeit.

Őfelsége fogadására sietett és a két uralkodó melegen kezét szorított egymással. Ezután a diplomáciai testület tagjainak bemutatása következett, majd Károly király Őfelsége megszólításával tüntette ki Chamberlaint, Halifaxot és a londoni főpolgármestert. A két uralkodó ezután a királyi váróterembe ment, ahol megtörténtek a bemutatkozások. Károly király Őfelsége elépett a diszszázad előtt és ugyanakkor a zenekar a román himnuszot játszotta. Ezután a királyi gárda vonult el a két uralkodó és kísérete előtt.

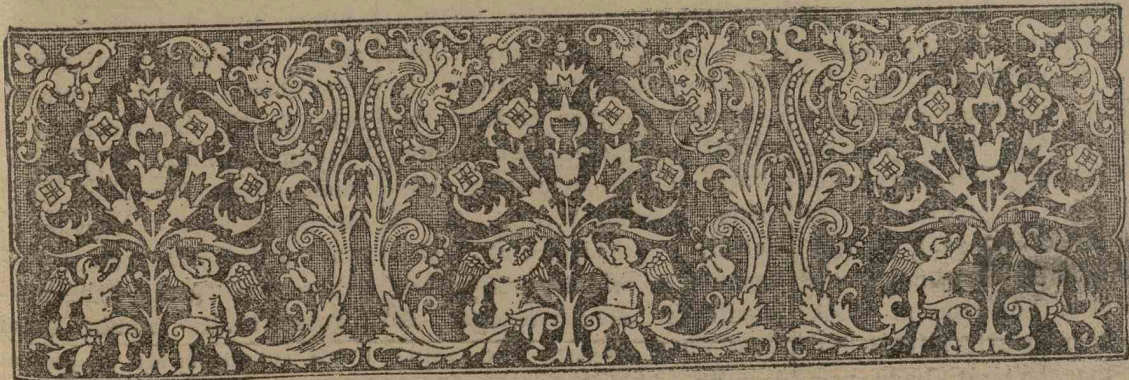
A pályaudvari fogadtatás után Őfelsége II. Károly király VI. György angol királlyal hat fehér lótól vont fogatban foglalt helyet, abban a fogatban, amelyben az angol királyok mennek a parlament megnyitására. A királyi menetet a Viktoria pályaudvaron összegyűlt tömeg szünni nem akaró, lelkes éljenzéssel üdvözölte. Az ünneplés az egész vonalon tartott egészen a Buckingham-palotáig.

Aztán fogadtatás volt a Saint James palatában és diszvaesora a Buckingham palotában. Szerdán délelőtt Őfelsége II. Károly király a Buckingham palotában a londoni diplomáciai testület tagjait fogadta. A diplomátákat Grigorcea londoni román követ mutatta be az Uralkodónak. Őfelsége a fogadáson barátságosan elbeszélgetett a diplomáciai testület tagjaival. Tizenkét órakor elhagyták a Buckingham palotát és a Citybe mentek, ahol London főpolgármestere diszebédet adott a királyi vendégek tiszteletére. A menetet, mely öt udvari diszhintóból állott, a királyi lovasgárda két százada kísérte. Az ugynevezett Guildhallba való érkezéskor Őfelségét és Mihály nagyvadját a lordmajor üdvözölte. Ezen a diszebéden több mint háromszáz meg-

hívott vendég vett részt. Őfelsége nagy beszédet mondott, melyet lapunk más helyén ismertetünk.

A londoni királynapok szerdán délután a román követségen adott fényes fogadtatással folytatódtak. A fogadtatáson megjelentek a királyi vendégek és kíséretük. Nagyon sok angol vendég mutatta be itt hódolatát Őfelsége II. Károly király előtt. Este félkilenckor a román követségen adott Őfelsége diszvaesorát az angol uralkodópár tiszteletére. Itt résztvettek Mary anyakirályné, a kenti hercegi pár, az angol kormány és diplomáciai testületek tagjai. Az ünnepségek a Buckingham palotában folytatódtak, ahol az angol királyi pár adott fogadtatást a királyi vendégek tiszteletére.

Csütörtökön délelőtt Károly király meglátogatta az angol hadsereg aldershofi katonai kísérleti telepét, ahol bemutatták a legújabb típusu repülőgépeket, légvédelmi és tankelhárító ágyukat. Azután az oldhami repülőteret látogatta meg Őfelsége és kísérete, ahol hosszasan időzött és alaposan megvizsgálta az új bombavető repülőgépeket. A látogatás után a román követségen volt villásreggeli, ahol az angol diplomáciai testület és a külügyminiszterium tagjai vettek részt. Később pedig az angol külügyminiszterium adott ugyancsak villásreggelit, amelyen már Őfelsége Károly király és György király is résztvettek. Ugyanakkor Petrescu Comnen külügyminiszter és Halifax lord angol külügyminiszter hosszasan tárgyaltak. Pénteken délelőtt bucsulátogatások történtek, mert délben Károly király Brüsszelen át Párisba utazott.

Külföld.

Életbelépett az angol-olasz egyezmény. A római, angol nagykövet megbízólevele legutóbb az olasz király és abesszin császárhoz volt címezve. Ezzel Anglia elismerte Olaszország abessziniai hódítását. Az angol-olasz egyezmény életbeléptetésének ezzel az utolsó akadályja is elhárult és az egyezmény életbelépett. Egyidejűleg angol-olasz nyilatkozatot tettek közzé. Ebben megállapítják, hogy a két állam a jövőben nézeteltéréseit tárgyalások útján fogja rendezni.

Népszavazással szeretnék megoldani a német gyarmati igényeket. Woodhard, angol egyetemi tanár levelet intézett az angol alsóház valamennyi tagjához. Levelében ajánlja, hogy Németország gyarmati követeléseit a népek önrendelkezési joga alapján, népszavazással rendezzék. Az angol egyetemi tanár elgondolása szerint az összes egykori német gyarmatok nagykorú lakószáma fajra való tekintet nélkül szavazati jogot kapnának és minden befolyástól mentesen népszavazás keretében jelentenék ki, hogy akarják-e vagy nem a Németországhoz való csatlakozást?

Bizottság vizsgálja felül Csehszlovákia összeomlásának okait. Csehszlovákiában bizottságot küldöttek ki azzal a megbízatással, hogy kutassa ki a Csehszlovákiára végzetes események keletkezésének az okait és lefolyásának körülményeit. A bizottság meg fogja vizsgálni a köztársasági elnök szerepét és megvizsgálja a kormány magatartását, hogy nem

követett-e el olyan hibákat, amelyek nélkül elkerülhető lett volna Csehszlovákia végzetes sorsa.

Hadihitel megszavazását kívánja az amerikai vezérkar. Az Északamerikai Egyesült Államok vezérkari főnökének évi jelentése sok érdekes adatot tartalmaz. A vezérkari főnök jelentésében hangsúlyozza, hogy a hadsereg számára nagyobb összegű hadihitel megszavazását kívánja.

Átalakult a magyar kormány. Imrédy Béla magyar miniszterelnök megjelent Horthy Miklós kormányzónál és benyújtotta a kormány lemondását. A kormányzó elfogadta Imrédy Béla lemondó nyilatkozatát és kormányalakítással megint őt bizta meg. Az új kormány olyan módon alakult meg, hogy a régi kormány tagjai közül a honvédelmi, földművelésügyi, igazságügyi és kereskedelemügyi miniszterek kiváltak és helyettük a kormányzó új minisztereket nevezett ki. A magyar kormánynak tagja lett, mint tárcanélküli miniszter Jaross Andor is, a felvidéki magyarság vezére. Az új magyar kormány nagyarányú tervek végrehajtásán dolgozik. Földbirtok reformot fognak végrehajtani és ennek során földhöz juttatják a kisembereket. Imrédy kijelentette, hogy a kormány legfontosabb feladatának fogja tekinteni a magyar hadsereg további megerősítését. Meg akarja oldani a magyar kormány a zsidó kérdést is. A Felvidék visszacsatolásával ugyanis a zsidók arányszáma jelentősen megnövekedett és kelet felől nagyon sok zsidó áramlik Magyarországra. A

magyar kormány külpolitikája változatlan marad. Imrédy miniszterelnök kijelentette, hogy az eddiginél is szorosabb kapcsolatba lép Magyarország a Berlin-Róma tengellyel, de más államokkal is baráti kapcsolatokat óhajt kiépíteni. Elsősorban Jugoszláviát említette meg a miniszterelnök.

Chwalkovsky cseh külügyminiszter elhalasztotta berlini útját. A cseh külügyminiszter terv szerint Berlinbe kellett volna hogy utazzon, fontos kérdések megbeszélése végett. A belpolitikai helyzetre való tekintettel Chwalkovsky útját elhalasztotta. Valószínűleg csak akkor utazik Berlinbe, miután lefolyt a köztársasági elnök-választás.

Kedvező hatása volt Kánya magyar külügyminiszter beszédének. Kánya Kálmán magyar külügyminiszter a magyar parlamentben nagy beszédben ismertette a legutóbb történt eseményeket és a külpolitikai helyzetet. Kánya Kálmán beszédében kitért Magyarország és Jugoszlávia viszonyára. Beszédében hangsúlyozta, hogy Magyarország tovább akarja építeni Jugoszláviával a baráti kapcsolatokat és minden remény megvan arra, hogy ez sikerülni fog. A magyar külügyminiszter beszéde Jugoszláviában nagyon kedvező hatást váltott ki. A jugoszláv kormány félhivatalos újságja kifejezést ad annak a reménynek, hogy Magyarország és Jugoszlávia között a jóviszony valóban létre fog jönni. Az újság megállapítja, hogy a magyar képviselőházban a világháború óta nem hangzott el Jugoszláviával szemben ennyire rokonszenves megnyilatkozás.

Megegyeztek a csehek és szlovákok. A csehek és szlovákok közötti ellentét megegyezéssel ért véget. Csehországnak és Szlovákiának egy közös köztársasági elnöke lesz. Közös lesz a pénzügy, külügy és hadügy. Mindhárom minisztérium államtitkára szlovák lesz. A szlovák kormány ezenkívül öt miniszteri helyet kap a kormányban. Minden valószínűség szerint a Szentszék külön képviselést állít fel Pozsonyban a szlovákok számára.

Működik a kassai rádió leadóállomás. A bécsi döntőbíró-ság határozata értelmében Csehország az átadandó területeket Magyarországnak eredeti állapotukban kellett volna, hogy átengedje. Sajnos azonban, a visszavonuló cseh csapatok és hivatalnokok sok mindent elpusztítottak. Kórházakban, gyermekmenhelyeken, postahivatalokban és a kassai rádió leadóállomáson nagy károkat okoztak. Így a kassai rádió leadóállomás néhány napig nem tudott működni. Műszerészek a rádióállomást rövid idő alatt kijavították és a kassai leadó eredeti hullámhosszán működik.

Horthy kormányzó köszönete. Horthy Miklós, Magyarország kormányzója köszönő táviratot intézett Hitler német birodalmi vezér és kancellárhoz és Mussolinihez a bécsi döntés alkalmából. A magyar kormányzó táviratára Hitler és Mussolini meleghangú táviratban válaszoltak. Ugyancsak táviratozott Horthy, Viktor Emánuel császárnak. A táviratban jókívánásait fejezte ki születésnapja alkalmából. Horthy ebben a táviratában is ismételtelen köszönetet mondott azért a nagy és értékes támo-

gatásért, amelyben Olaszország Magyarországot részesítette. Az olasz király szívélyes hangú táviratban köszönte meg Horthy Miklós üdvözlését.

Családvédelmi intézkedések Olaszországban. A legutóbb tartott olasz minisztertanács módosította az olasz magánjogot. Az új törvény szerint a magánjog alapelve, hogy az állami élet alapját a család képezi. A törvény szerint a szülők kötelesek gyermekeiknek fasiszta nevelést adni.

Lázadás tört ki Szovjet-Ukrajnában. Szovjet-Ukrajnában lengyel ujságok szerint lázadás tört ki. Egyes kerületekben véres harcok folynak. A kozák csapatok megtagadták az engedelmességet és nem lőtték a zendülőkre. A megtorló eljárások során az orosz csapatok több községet teljesen megsemmisítettek.

Sikereket értek el a nemzeti csapatok. A spanyol nemzeti csapatok az Ebró völgyében sikeresen nyomulnak előre. A nemzeti csapatok több fontos vasuti vonalat foglaltak el.

Gyarmatokon akarják elhelyezni a menekült zsidókat. Az angol kormány tervezetben dolgozik, hogy a zsidó menekülteket valamely tengerentúli gyarmaton helyezze el. Egyelőre nem történt megállapodás arra nézve, hogy melyik gyarmat fog menedéket adni a zsidóknak?

Angol államférfiak látogatása Franciaországban. Chamberlain angol miniszterelnök és Halifax külügyminiszter Párizsba érkeztek. A két vezető angol államférfiúval egyidejűleg magasrangú állami méltóságok érkeznek Franciaországba. Az angol vendégek Párizsban fontos külpolitikai kérdéseket tárgyaltak

meg. Megbeszélték az Olaszországgal való kapcsolat ügyét és a spanyol kérdést. Hír szerint tárgyaltak a francia-német megegyezés lehetőségéről is. Az angol vendégek tiszteletére Daladier francia miniszterelnök és Lebrun köztársasági elnök diszlakomát adtak.

Cianó Varsóba utazik. Cianó gróf, olasz külügyminiszter december hónap folyamán Varsóba látogat. Ebben az ügyben a római lengyel követ hosszas kihallgatáson volt az olasz külügyminiszternél. Angolországból származó hírek szerint Cianó gróf varsói utazása előtt Londonba is ellátogat.

Merényletet kíséreltek meg Flandin volt francia miniszterelnök ellen. Flandin, volt francia miniszterelnök ellen egy ügyvéd merényletet követett el. Megtámadta a volt miniszterelnököt, akit társai mentettek ki szorongatott helyzetéből. Az ügyvéd valószínűleg azért támadta meg Flandint, mert Flandin a Németországhoz való közeledés politikájának főképviseelője.

Kötelező katonai szolgálat Angliában. Az angol kormány komolyan foglalkozik a kötelező katonai szolgálat bevezetésének kérdésével. Az angol ujságok egyértelműleg állást foglalnak amellett, hogy a kötelező katonai szolgálatot sürgősen be kell vezetni!

Magyar nemzetiségi államtitkárrá nevezik ki Esterházy János grófot. A Csehszlovákiában maradt magyarság vezérével, Esterházy János grófot magyar nemzetiségi államtitkárrá nevezik ki a cseh kormány. Államtitkárságot állítanak fel a Csehszlovákiában maradt németek részére is.

Művelődés a törvény védelme alatt.

Eddig is tanulságos és meggondolkoztató beszámolókat olvashattunk arról a tiszteletre méltó, komoly művelődési mozgalomról, amely a nyári hónapokban igen sok, évről évre több román községben folyt. Julius elején ugyanis munkacsapatok szállottak ki egyes, előre kiszemelt falvakba. A csapat tanult emberekből állott, akik egy, két esetleg több nyarat töltöttek ugyanabban a faluban. Tagjai voltak: 1—2 orvos, állatorvos, gazdász, háztartási iskolát végzett egyén, lelkész, tanító, ügyvéd s tanárjelölt s még diákok is. A falun töltött idő alatt be kellett indítsák a falu minden irányu nevelői munkáját.

A csapat orvosa egy teljes orvosi rendelőt vitt magával, amely ott is maradt a faluban. Rendre látogatta a családokat, minden egyént tüzetesen megvizsgált s természetesen a faluban mindenkit ingyen kezelte. Az állatorvos tanácsokat osztogatott, az állatokat gyógykezelte, oltásokat végzett, előadásokat tartott. A háztartási iskolát végzett konyha vezető a falu asszonyainak és leányainak házzvezetési és főzőtanfolyamot tartott. A gazdász tanulmányozta a falu gazdasági életét, különböző munkálatokat indított be, faiskola-alapítást, gyümölcsös létesítést, legelő és erdőtisztogatást, mintaszántást, stb. Mezőgazdasági előadásokat tartott. A lelkészjelölt vallási és lelki kérdésekkel foglalkozott.

Ez a falumunka eddig sem valami egyéni vállalkozás, vagy egy kalandos neki buzdulás, nem valami nyári kirándulás-féle volt, hanem a bukaresti központ irányítása mellett folyó komoly falukutatás és falunevelés, amely mögött anyagilag egy hatalmas királyi alapítvány állott.

Most októberben pedig törvény jelent meg, amely intézményesíti és biztosítja az állam támogatását ennek a falusegítő munkának, melyben minden főiskolát végzett fiú és leány mielőtt diplomát kapna, köteles résztvenni, valamint a község minden hivatalnokai és vezető emberei is. Azt mutatja ez, hogy központba került a falu, felismerték a falu fel-emelésének a szükségét. A törvény célja az ifjuság továbbnevelése, ennek érdekében kul-

turotthonok létesítése. Minden község köteles kulturális otthont létesíteni. Tanfolyamokat rendeznek, iskolákat szerveznek. E célra fordítatik a községi rendes jövedelem 2%-a.

A törvényben meghatározott falunevelési mozgalom a falusi és a tanult ember, a falu és a város találkozásából születik. A városi, a tanult ember viszi a maga tudását, fajtestvéreiért érzett felelősségét, s a falu esérébe kitérve a maga sajátos, külön világát. A magyar falu ifjusága várja a fiatal magyar intelligenciát, a magyar orvos, tanár, tanító, gazdász, ügyvédjelölteket, mert csak ezek nevelhetik a saját kulturájában.

A román falu fejlesztése komoly nemzeti program, a jövővel szemben érzett felelősségből származó égető kérdés. Nálunk sem lehet az más!

Bizonyára meg lesz a törvény jó hatása azért is, hogy egységes irányítás alá veszi a falunevelést. Nem lehet kapkodás, egyéni kísérletezés. Nem járhat mindenki külön utakon.

Nem kevésbé bír jelentőséggel az sem, hogy a törvény intézkedése következtében munkatársak kerülnek a falu nevelése szolgálatába. Hiszen eddig a legjobb esetben is mindössze a pap és a tanító vettek részt a falunevelés munkájában, akik pedig hivatásuknál fogva amugyis nagyon el vannak foglalva s különben is legfeljebb csak két ember volt, akik a legteljesebb jóakarattal mellett sem voltak képesek mindent vállalni. Eddig úgy volt, hogy a lelkész, vagy tanító volt a falu orvosa, patikusa, gazdája, szövetkezeti — gazdaköri — jogitanácsadója és a csuda tudja, mi minden még egy személyben. Megfelelő kiképzés után minden ügyes, haladni akaró gazda, a faluban lakó földbirtokos, gazdasági iskolát végzett ifjú is nagyon értékes munkatárs lehet ebben a munkában.

De addig is, amíg a fentti törvény alkalmazást nyer, a bekövetkező téli hónapokat használjuk fel minél jobban tudásunk gyarapítására s nemzeti kulturánk fejlesztésére.

B. D.

Hírek

A föld ünnepe. Ófelsége II. Károly király és Mihály nagyajda állandó tanujelét adják a földművesek iránt érzett szeretetüknek. Románia mezőgazdasági állam és így az uralkodó bölcs elgondolása, hogy a földművesek számára külön ünnepet kell létesíteni, minden tekintetben indokolt. Új törvényrendelet intézkedik arról, hogy a földművesek tavasszal és ősszel, a termés betakarításakor ünnepeljenek. Ez alkalommal módja nyílik a földművesnek arra, hogy a munkája gyümölcse fölött érzett örömét kifejezhesse.

Segíti a kormány a tanulmányvágyó diákokat. Armand Calinescu nemzetnevelésügyi miniszter nagyjelentőségű nyilatkozatot tett a kormány diáksegélyezéséről. A miniszter kijelentette, hogy Ófelsége II. Károly király a diákok legfőbb védnöke és az az óhajlása, hogy a diákok megsegítésére minden lehetőt kövessünk el. A miniszter kijelentette, hogy a kormánynak gondja lesz a diákok megsegélyezésére és lehetővé válik ilyen módon, hogy mindazok, akik komoly tanulmányokat óhajtanak folytatni, azt elvégezzék.

Jó az ország pénzügyi helyzete! Cancicov pénzügyminiszter nyilatkozatban tette közzé Románia költségvetési helyzetét. A miniszter kijelentette, hogy nagy nehézségekkel kellett megküzdenie, különösképpen a hadfelszerelési kiadások miatt, amelyeket fokozni kellett, anélkül, hogy ez a gazdasági életet befolyásolja és a költségvetési egyensúlyt felborítsa. 29.849,956.000

lejt irányoztak elő a költségvetésben, több mint négy milliárd lejjel többet, mint amilyen az előző évi volt. A nemzetvédelmi alap 2.196.000.000-val növekedett az előző évvel szemben, de már kezdettől fogva nyilvánvaló volt, hogy legalább két-három milliárdnyi pótkiadásra lesz szükség a hadsereg felszerelésének meggyorsítására, valamint a közlekedési utak kiépítési programjának megvalósítására.

Az első negyedévben 2 milliárd 768 millió lejjel nagyobb volt az inkasszó, mint az előző év megfelelő szakaszában. Az általános pénzügyi helyzet ennél fogva kielégítőnek mondható. A kereskedelmi tranzakciók bel- és külföldi kapcsolatban a költségvetési év első esztendejében, elenyésző mínuszt mutatnak fel, az előző évi helyzettel szemben. Óvatosság és optimizmus egyaránt helyén való, ez utóbbit mindenestre nem szabad elmulasztani.

Biztonsági intézkedések Cadrilaterben. Dobrudza déli részén, az ugynevezett Cadrilaterben Calinescu belügyminiszter biztonsági intézkedéseket tett. Az intézkedéseket egy értekezleten beszélte meg a csendőrség és rendőrség vezetőivel.

Nagy örömet keltettek az angol királyi családban Károly király Ófelsége ajándékai. Károly király Ófelsége, mint jelezte, román vonatkozású ajándékokat vitt az angol királyi család tagjai számára. A gyönyörű ajándékok rendkívül nagy örömet keltettek az angol királyi család tagjai között.

Eltemették a marseillei tüzvész áldozatait. A marseillei tüzvész alkalmával negyvennyolc ember halt meg. Az áldozatokat nagy részvét mellett temették el.

Hat hónapi fogház államiellenes kijelentés miatt. Szabó Mihály, Szabó Bódi Mihály, Köteles Péter, Kádár Antal, Laczkó Elek és Boros Szőke Imre bihari gazdákat a kolozsvári hadbíróóság hat-hat hónapi fogházbüntetéssel sújtotta. Büniük az volt, hogy a korezmába betérve, politizálni kezdtek s több olyan kijelentést tettek, amelyek az állam köznyugalmát megzavarhaták volna.

Megkezdődött a nyugdíjasok állampolgárságának felülvizsgálása. A központi nyugdíjpénztár elrendelte, hogy az összes nyugdíjasok állampolgárságát felül kell vizsgálni. Az igazolást a pénzügyigazgatóságok nyugdíjügyi osztályai végzik. Az ellenőrzés során beszedik a nyugdíjasok nyugdíjkönyvét is.

Másfél évi elzárásra ítélték egy főhadnagyot, mert szabadsága letelte után nem tért vissza ezredéhez. Mihailescu Constantin, utász főhadnagy néhány évvel ezelőtt hosszabb szabadságot kapott, hogy a műszaki főiskolát elvégezhesse. A főhadnagy a szabadság letelte után nem jelentkezett ezredénél. Felettes katonai hatósága érdeklődött a műszaki főiskolánál a főhadnagy iránt. Kiderült, hogy egy vizsgát sem tett le. Szőkevénynek nyilvánították és köröző levelet adtak ki ellene. A hadbíróóság lefokozásra és másfél évi börtönre ítélte.

Rádió-rendszabályok Szatmáron. A szatmári prefektúra elrendelte, hogy a rádió készülékeket még abban az esetben is csak halkítva lehet használni, ha a lakás ablakai be vannak esukva. Azokat, akik a rendeletet nem teljesítik éppen úgy megbüntetik, mint hogyha nyitott ablak mellett hallgatták volna a rádiót.

A rom. kat. Egyházmegyei Tanács közgyűlése.

Tulzás nélkül lehet mondani, hogy rendkívüli érdeklődés mellett tartotta meg idei közgyűlését november 17-én az erdélyi rom. kat. Egyházmegyei Tanács. Ennek az érdeklődésnek egyik oka az volt, hogy a közgyűlés tagjaira nézve a hat éves ciklus leteltével megejtett választások révén sok új tag került be az Egyházmegyei Tanácsba, s ezeket az új tagokat nagymértékben érdekelték azok az ügyek, amik ez alkalommal tárgyalás alá kerültek. A másik ok minden bizonnyal az apostoli kornányzó, *Márton Áron* népszerű személye volt, akit megjelenésekor a közgyűlés tagjai szünni nem akaró tapsal és éljenzéssel fogadtak. Ez a lelkesedés annak az örömmnek a kifejezése is akart lenni, hogy száz év óta ez az első eset, hogy az erdélyi katolikus hívek zöme, a székelység saját véreből, fajtájából való embert bírhat a főpásztori székben.

A közgyűlés tagainak osztatlan szeretete és ragaszkodása megható módon nyilatkozott meg az évek óta betegen fekvő, lemondott *Majláth G. Károly* püspök-érsekkel szemben. Felemelő és megható volt az a mély részvétel és kegyelet is, melyet az alig két hónapos püspök-utód, *Vorbuchner Adolf* váratlan elvesztése miatt a közgyűlés tagjai kifejezésre juttattak. Egy igaz ember iránt érzett igaz szeretet, s egy igaz ember iránt érzett igaz részvét lüktetett ugy az élőnek szóló lelkesedésben, mint az elhunyt emlékének szóló pillanatnyi néma imádságban. A közgyűlés kiemelkedő pontja volt az Egyházmegyei Tanács világi elnökének megválasztása is, akinek hat éves megbízatása az idén szintén le-

járt. A közgyűlés egyhangu lelkesedéssel választotta újból elnökévé *dr. Gyárfás Elemért*, aki az elmúlt hat évben sok esetben szolgálta és védte sikerrel a nehéz támadásoknak kitett egyházmegyei érdekeket.

A közgyűlés letárgyalta az igazgatótanács által bemutatott évi jelentést. Komoly és tárgyilagos felszólalások mutattak rá a még mindig fennálló hiányokra, melyek az iskolai és kulturális téren jelentkeznek; feltárták azt a hősi és lelkes munkát, melyet a papság és tanítóság az országos törvények tiszteletben tartása mellett is sokszor nehéz körülmények között végeznek. Valamennyi felszólalás azonban kifejezte azt a reménységet is, hogy a kisebbségi élet mindkét vonalán be fog következni az a javulás, ami az ország békés együttműködésének feltétlen érdeke. Örvendetes tünetként kell megemlítenünk, hogy ezen a közgyűlésen jelentőségéhez mért kiemelést nyert a népi közösség, a népből kiinduló munka szorgalmazásának a gondolata. S akik ezen a sok érdekes tanulságot nyújtó közgyűlésen résztvettek, elsősorban ettől a gondolattól telítve hagyhatták el azt. Ennek a gondolatnak az előterében állott az elemi iskoláztatás szabad lehetősége s az elemi iskolák anyagi támogatásának igénylése az állami költségvetésből, nemkülönben annak a köteles áldozatkészségnek ébrentartása is, mely az egyházi járulék rendszeres fizetésében nyilvánul meg a legeredményesebben.

A közgyűlés a jelentés pontjainak letárgyalása után lelkes hangulatban oszlott szét.

(dr.)

A jöttel jutalma. Senghenydt, angliai helységben egy hölgy elveszítette pénzes táskáját. Nem tudott volna bevásárolni, ha egy szegény leány jelentéktelen összeget nem kölesönöz neki. A hölgy nemsokára az eset után meghalt. Végrendeletében a leányra lejjek megfelelő összeget hagyott arra a leányra, aki őt szorultságában megsegítette.

Megjelent a Népegészségügyi Szemle. A dr. Schmidt Béla által szerkesztett Magyar Népegészségügyi Szemle novemberi száma gazdag tartalommal jelent meg. Nagyobb cikkek közül kiemeljük a műtétekről és tüdővérszről szóló értekezéseket. A folyóirat megrendelhető a kiadóhivatalnál, Marosvásárhelyen, Sft. Gheorghie-utca 20 szám.

Délutáni tárgyalások a törvénytársaságokon és ítélőtáblákon. A hivatalos lapban megjelent rendelet szerint a törvénytársaságok és ítélőtáblák délután is kell, hogy tartsanak tárgyalásokat. Az intézkedés ellen az ügyvédek tiltakoznak, mert ez nagy nehézségeket jelent azok számára, akik vidékről érkeznek tárgyalásra a bírósági központokba.

A londoni felköszönők.

II. Károly király Ofelsége és Mihály nagyvajda londoni látogatásának nagy jelentőségét lapunk más helyén méltatjuk. A fényes és szívélyes fogadtatás alkalmával elhangzott beszédek bizonyítják, hogy az Anglia és Románia között fennálló hagyományos baráti kapcsolatok tovább szilárdultak. Az angol királyi palotában tartott diszlakoma alkalmával György angol király a következő felköszöntőt tartotta. „Az őszinte öröm érzésével állok fel, hogy Istenhozottal mondjak Felségednek fővárosomban.

Egy unokatestvéremet üdvözölöm eképen, akinek anyja mindig különleges helyet foglalt el az angol nép szeretetében. Ezen rokoni kapcsolatok folytán Felséged kétszeresen szívesen látott vendégünk. Ugyanakkor különös öröm számomra, hogy Felségeddel együtt fogadhatom fiát is, aki e pillanatban katona és tiszt hazája szolgálatában és akit a királynőnek és nekem volt szerencsém vendégül látni itt megkoronáztatásunk alkalmával.

Egyébként hálával emlékezem meg a jóságáról, melyet Felséged anyja és összes honfitársai nyilvánítottak irántam, midőn 1922-ben Bucurestibe utaztam, hogy atyámat, az elhunyt Ferdinánd király Ofelsége temetésén képviseljem. Ismerem az állandó érdeklődést, amelyet Felséged hazám,

annak hagyományai és intézményei iránt tanusított. A királynő és én, valamint egész népem mélyen értékeljük ezt.

Felséged maga is többször bizonyosságot tett erről az érdeklődésről és boldogan tudom, hogy Felséged érzelmeit sokan osztják Romániában.

A mi népeink közötti kapcsolatok igen szorosak voltak az évek során, midőn az Ön anyyira kiváló atyja s az én atyám vezetése alatt együtt harcoltak ugyanazon ügyért és örömmel állapítom meg, hogy ezek a kapcsolatok szívélyesek és biztosak maradtak. Meg vagyok győződve arról, hogy ezek a szerencsés kapcsolatok folytatódni fognak a jövőben is és a béke érdekeit fogják szolgálni, amelyet annyi hévvel áhítanak népeink.

Emelem poharamat Felséged és fia egészségére, valamint a román nemzet életére és boldogságára.

Az angol király felköszöntőjére II. Károly király Ofelsége a következő szavakban válaszolt.

„Felség!

A szavak, amelyeket Felséged hozzám, nemcsak mint Románia uralkodójához, hanem mint rokonhoz is intézett, meleg visszhangra találtak szívemben.

Különösen örülök, hogy a látogatás, melyen fiam is elkísért, szerencsés alkalom lesz arra, hogy ismét kihangsúlyozzuk az őszinte barátság élénk kapcsolatait, amelyek annyi idő óta összefűzik a két országot. Ezek a kapcsolatok még jobban látha-

tók a nehéz időkben, mint amilyenő a világháború volt és előnyei naponta látszanak, ugyanazon ügyet: a békét szolgálva, amelyért Nagybritannia az utóbbi időben oly figyelemreméltó erőfeszítéseket tett.

Felség!

Mélyen megindít a megemlékezés a családi kapcsolatokról, amelyek oly szorosán fűzik Romániát és engeit személyesen Angliához és Felséged családjához. A közös ügy, amelyet szüleink védtek, számomra legbiztosabb kezesége annak, hogy utódaink is megtalálják lelkükben és népeik lelkében a szükséges ösztönzést, hogy ezek a kapcsolatok az egyik és másik ország között a jóindulatu békés együttműködés legtökéletesebb szellemében fejlődjenek.

Köszönetet mondva a hozzám intézett szavakért, hozzá akarom még tenni, hogy mennyire boldognak érzem magam, hogy ez alkalommal Felséged és a királyné Ofelsége vendége lehetek.

Emelem poharamat a Felséged, a királyné Ofelsége, a királyi család egészségére és az angol nép boldogságára.

Mit kell tudni a 250 lejes beváltásáról? A pénzügyminiszter rendelete értelmében a pénzügyigazgatóságok a 250 lejeseket nemcsak adóban kell, hogy elfogadják, hanem más fém-pénzre is átváltják. Csak olyanok részesülnek ebben a kedvezményben, akik kifizették adóhátralékukat.

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA” Biztosító Részvénytársaság

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni.

-- Legideálisabb hashajtó, vér-tisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo pillula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszer-tárban kapható.

Vasuti munkás halálos szerencsétlensége. Az Aranyosgyéres közelében fekvő kenderesi állomáson Ghitu Gheorghe vasuti munkás leugrott egy mozgásban levő vonatról. A kerekek alá került és súlyosan megsebesült. Mire Kolozsvárra beszállították, meghalt.

Az ágostai evangélikusok közgyűlése. Az ágostai hitvallású evangélikus egyház Aradon közgyűlést tartott. A közgyűlésen Frint Lajos superintendens és Purgly László egyházkerületi gondnok elnökölték. A közgyűlés sok fontos ügyet tárgyalta le.

Nemzeti ünnep. A nemzetnevelésügyi miniszter elrendelte, hogy december elsejét a nap jelentőségéhez méltó módon kell megünnepelni. December elsején istentiszteletek lesznek és ünnepeket rendeznek.

Meghalt a norvég királyné. Maud, norvég királyné Londonban súlyos műtéten esett át. A műtéttel nem tudtak segíteni a királynén. Nehány napi szenvedés után meghalt.

Tartományi tanácskozásra hívják össze a megyei prefektusokat. A belügyminisztérium rendelete következtében november és december hónapokban valamennyi királyi helytartóság székhelyén a prefektusokat tanácskozásra hívják össze. A tanácskozás alkalmával megvitatják a tartományok összes gazdasági, művelődési és társadalmi kérdéseit

Willer József közbenjárt a kisebbségi főkormánybiztoságon. Willer József megjelent a kisebbségi főkormánybiztoságon és beható tárgyalásokat folytatott azoknak a nyugdíjasoknak az ügyében, akiknek nincsen meg az állampolgársági bizonyítványuk és ezért nyugdíjukat nem folyósítják. Willer József a nyugdíjasok ügyén kívül más fontos, kisebbségi ügyeket is megtárgyalta.

Lelkészek, tanítók nőszövetségek figyelmébe ajánljuk az Uj Cimbora által a könyvpiacon megjelentetett szindarabos könyvecskéket. A legjobb, falusi szinpadok számára is alkalmas gyermekszindarabokat foglalják magukba ezek a könyvecskék, ismert gyermekírók tollából. (Fereny L. Marcella, Kirjákné Kovács Emma, Balla Ilona, Horváth Sarolta, Móráné Ósz Rózsa, stb.) Arak portóköltséggel (5 lej) előre küldendők.

1. Simon Sándor: Karácsonyi örömök 20 L.
2. Mikulás, Karácsony és Szilveszter alkalmára való szindarabok . . . 20 L.
3. Anyáknappára, vizsgára való szindarabok . . 20 L.

**Ha sikert akar elérni,
hirdessen a
"MAGYAR NÉP"-ben!**

Rövid hírek

Nagy tűz Norvégia fővárosában. Norvégia fővárosában, Oslóban nagy tűz pusztított. Leégett egy négyemeletes ház. A tűzvész alkalmával harminc ember meghalt.

Lezuhant egy holland utasszállító gép. A holland légitforgalmi társaság egyik utasszállító gépe a köd miatt rossz helyen szállott le. A gép motorja felrobbant és a gép elégett. Utasai közül öt meghalt, tizenegy súlyosan megsebesült.

Súlyos szerencsétlenség történt az aradi vagonyárban. Az aradi Astra vagonyár egyik üzemében a tetőzet beomlott. Öt ember súlyosan, tíz könnyebben megsebesült.

Átutazott a bolgár királyné Budapesten. Boris bolgár király felesége, Johanna királyné, Budapesten átutazott. A királyné egy órát töltött a magyar fővárosban.

Leégett a legnagyobb jugoszláv cipőgyár. Belgrádban a legnagyobb jugoszláv cipőgyár leégett. A kár tizenkét millió dinár.

Vonatkisklás történt Nádas állomáson. A Kolozsvár közelében levő Magyarnádas állomáson egy tehervonat két petróleumtartány kocsija kisklott. A szerencsétlenség következtében a személyvonatok néhány órát késlekedtek.

Szerencsétlenséget okozott a felrobbant benzines üveg. Zimmerman János aradi lakos benzinnel dolgozott. A benzines üveg felrobbant. Zimmerman ruhája meggyult és súlyos égési sebekkel szállították kórházba.

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

Uj Cimbora

cimű képes gyermeklapból. Megjelenik havonta kétszer. — Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj. Str. Baron L. Pop 5.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

A kert munkásai.

Minden munka akkor jó, ha szakszerűen képzett munkás végzi. Különösen áll ez a gyümölcstermelésre nézve. Nálunk még teljesen ismeretlen, hogy a gyümölcsösökben dolgozó munkásokat szakszerű kiképzésben kell részesíteni. A gyümölcsösben nagyon sok kényes munkához kell érteni. Ez tanulás nélkül teljesen lehetetlen! A tanulatlan munkás több kárt, mint hasznot okoz. A gyümölcsös kert sok szakértelmet és tudást kívánó munkái közül csupán a következőket emeljük ki: faiskolai munkák, ültetés, fanevelés, védekezés, metszés, ritkítás, oltás, gyümölesszedés, osztályozás, cscmagolás.

Ha ezeket átgondoljuk, azonnal érezzük, hogy tulajdonképpen három fontos kérdésről van szó, és pedig: a szakmunkások képzéséről, a gyümölcsösöknek szakmunkásokkal való ellátásáról és munkás emberek elhelyezéséről, kenyérbe juttatásáról. Ez a három ügy szorosán összetartozik és ezért együtt tárgyaljuk. Annál is inkább, mert a kérdés fontos mind a gyümölcsös kertek tulajdonosaira, mind a munkásosztályra — a földnélküliekre —, mind a fogyasztó közönségre nézve.

Elismerem, hogy jelenleg is vannak olyan munkások, akik a munkát szakszerűen végzik, de a mainál többre, jobbra van szükség, ha gyümölcészetünket fejleszteni akarjuk.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a gyümölcsfák szakszerű kezelését ma mindenütt meg kell valósítani. *A korszerű gyümölcstermelés olyan fajekezési munkákat és eljárásokat kíván meg, amit tanulatlan munkásokra nem lehet bízni!* A mai munkásoknak olyan gépekkel, szerekkel, anyagokkal kell bánniuk, melyeknek kezelése nemcsak erőt, ügyességet, hanem szaktudást is kíván. Ma nem lehet mondani: „Van elég falusi, szegény, napszámos ember, majd elvégeztetem azokkal!” Egy tanult kertész mellett igaz hogy a tanulatlan napszámos ember is tud

valahogyan dolgozni, de nem áll módjában minden kerttulajdonosnak szakképzett kertészt tartania! *A kerttulajdonosok legnagyobb részének az a munkás felel meg, aki önállóan is jó munkát tud végezni és tudatlanságával nem tesz kárt.* Hogy mi a különbség a szakmunkás és a tanulatlan munkás munkája közt, arra nézve sok példát lehetne felsorolni. Vegyük csak azt az esetet, midőn pl. egy rosszul elkészített védekezési szerrel a munkás nem csak a fa rovar és gomba ellenségeit pusztítja el, hanem a fát is! A fák kezelési, ápó-lási munkáit tehát csak olyan emberekre lehet bízni, akik a munkát meg is tanulták és tudják! Mindenkinék tudni — megtanulni — kell azt a mesterséget, amiben dolgozni akar.

Felbecsülhetetlen hasznot jelentene a gyümölcsösök tulajdonosaira nézve, ha meg lehetne valósítani a kert munkások kiképzésének kérdését. Hogy ez mit jelent, gondoljunk arra a könnyebbségre és nyugodtságra, amit a lelkiismeretes szakmunkás alkalmazása jelent. Ezekre nyugodt lélekkel bízhatjuk kertjeink fát, mert bizonyosak lehetünk afelől, hogy legjobb tudásuk szerint fogják elvégezni dolgaikat, mert tanult szakmunkások.

Nagy jelentőségű a kérdés helyes megoldása magára a munkásságra nézve is. A gyümölcészet föllendítésével igen sok vagyontalan, szegény, dolgozni szerető, munkás ember kaphatna a mainál nagyobb és jobb kenyeret még olyan munkások közül is, akik ebben a szakmában eddig alig kerestek. A szakmunkások munkája nyomán ugyanis gyümölcsöseink jövedelmezőbbekké lesznek s a jómunka által előállított terméstebbletből bőven jutna a ma nélkülözés közt élő munkás-ságnak is.

Vannak, kik ma is kert munkával foglalkoznak, de minden szakképzettség nélkül. Ezekre nézve is fontos dolog a szakképzettség megszerzése, mert a szakképzett munkás

munkája eredményesebb, jobb és értékesebb is. Az eredményesebb és jobb munka pedig több díjazást is érdemel. A tanulatlan munkás eredménytelen munkájáért a legkisebb bért is sajnáljuk, az eredményes munkát végző munkástól a fölemelt napidíjat sem lehet sajnálni, sőt örömmel fizetjük ki a magasabb bért!

De nézzük a dolgot más szempontból is! A termelésnél két tőlünk függő tényezőt kell figyelembe venni, a tőkét és a munkát. A gyümölcstermelésnél a tőkét képviseli a kert, s a pénzösszeg vagy érték, amit a gondozási, kezelési munkákért, gépek, szerek, anyagokért adunk ki. A munkát a munkás testi és lelki ereje, tudása és teljesítőképessége képviseli.

Az eddigi gyümölcstermelésnél csak a tőke jutott kifejezésre, míg a termelés másik tényezője nem mindenütt jutott szerephez. Miért nem? Mert értékes munka, szaktudás hiányában nem volt. Az eredmény is csak ehhez lehetett hasonló!

Milyen más lesz a helyzet, ha a termelés másik tényezője: a munka, a szakmunka, is érvényre fog jutni s a tőke hozadéka — a jóvedelem nagyobbra fog emelkedni!

Hogy a fogyasztóközönségre és mind-

nyájunkra mit fog jelenteni a tőke és munka sikeres együttműködése a szakértelen segítséggel, azt könnyű elképzelni, ha arra gondolunk, hogy jobb és több lesz a gyümölcs! De nemcsak a nyers gyümölcs lesz bővebben, hanem a gyümölcsfeldolgozó ipar is virágzásnak indul, amint azt nyugati országokban látjuk.

A gyümölcstermelési munkások képzésének módjáról csak röviden kívánok megemlékezni, s csupán csak néhány irányelvet tájékoztatásul lefektetni. A munkásképzésnek feltétlenül gyakorlatinak kell lennie. Először is a gyümölcsészettel foglalkozó munkásokat kell szakmunkásokká képezni. Ez pedig legkönnyebben tanfolyamok segítségével történhetik. Minden faluban vagy fontosabb központban kellene tanfolyamot tartani. Mint-hogy a szakképzett munkások, mind az elhelyezkedésnél, mind a munkadíjak élvezeténél előnyt élveznek, külön nyilvántartásba kerülőnek, sőt igazolványt is kapnának.

Igyekezzünk tehát minden eszközzel előmozdítani ezt a fontos ügyet, hogy összes gyümölcsöseinket szakképzett munkások kezeljék.

Mihály. Kálmán.

A méhész november havi teendői.

Ebben a hónapban a napok már igen rövidek, az éjszék hosszúak és hidegek. Meleg déli órákban a méhek még kijárnak ugyan, azonban érdemleges hordásról szó sem lehet. A méhesládok mindig tömörebb fűrtben húzódnak össze és a téli nyugalomra készülődnek. A családok életébe való beavatkozásra csak egész különös, ritka esetekben kerülhet sor. Ennélfogva

1. A méhek körüli teendők inkább csak külső munkára szorítkoznak, amelyek arra irányulnak, hogy a méhek téli nyugalomát biztosítsuk. Minden nyugalomzavarást embe-

rek és állatok részéről meg kell akadályozni. Egerek és cickányok ellen fogazott szükítővel kell a kijárókat el látni. Utóbbiakat azonban a téli nyugalom beálltával, amikor a rablás veszélye megszűnt, nem szabad túlzottan leszűkíteni. Kiskeretes alsó kijáratu kaptáraknál a 20 cm² bősségű kijárókat, valamint mindennemű felső kijárót egészen szabaddá kell tenni, a rakodókaptáraknál legalább 25 cm. hosszúra kell ezt kibővíteni. A kaptárakon található esetleges repedéseket azonban enyves gipsszel be kell tömni és a szükséges átfestést most kell elvégezni.

2. A méhesben is ügyeljünk a csendre. Ellenőrizzük az

egérfogókat és távolítsuk el a megfogott egereket.

3. A méhlegelő javítására vonatkozó munkálatok az őszi méhészek közreműködését igénylik. Mézelőfák, bokrok, cserjék, stb. ültetése ebben a hónapban időszerű.

4. A vándortanyákon esetleg még kinmaradt törzseket okvetetlen haza kell szállítani. A vándorlásnál nyert tapasztalatokat fel kell jegyezni.

5. A Méhésztársadalmi szellemnek, ott ahol ez még hiányzik, a helyi méhészkörök megalkotásában kell megnyilvánulnia.

6. Az egyesületekben és körökben a téli hónapok munkarendjét kell megállapítani és a méhészek elméleti kiképzését

kellő körültekintéssel megszervezett tanfolyamokon kell elősegíteni.

Francia gazdasági szakértők utaznak Kelet európaiba.

Közelebbről francia gazdasági küldöttség indul kelet-európai tanulmányútra. A küldöttség ellátogat Bucarestbe, Belgrádba és Szófiába. A küldöttség feladata, hogy Románia, Jugoszlávia, Bulgária és Franciaország között kereskedelmi kapcsolatokat építsen ki.

Gazdasági helyzet a Bánságban.

Tóth Imre megbízottunk a Bánságban lakó előfizetőinket látogatja. Utjával kapcsolatban sok érdekes megfigyelést tett. Ezeket a megfigyeléseit a következő tudósításban foglalta össze.

A gabonapiac üzletelensége miatt nincs pénze a gazdáknak. Az állattenyésztés az utóbbi időkben visszaesett s ennek most erősen érzik a hiánya. Több községben nagy mértékben fellépett a száj- és körömfájás. Emiatt a községek egymásközi forgalma is megbénult a komolyan végrehajtott zárlat miatt.

Magyarszentmárton községben a gazdakör tagjai az elmúlt évben 37 ezer lej költséggel sertésoltó helyiséget rendeztek be, amelynek jó hatását már is élvezi a falu népe. 15 év óta a sertésállományuk évenként olykor 80-90%-a elpusztult. Amióta rendszeresen oltják az állatokat, a sertésorbáné oltásnál 100%-os, a sertésvész elleni oltásnál pedig 85%-os eredmény mutatkozik. Ezidő szerint telve van a köz-

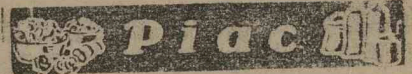
ség egészen és félig hizott sertésekkel. Ezért a szép eredményért a gazdaköri vezetőséget, élükön Fekete György tejszövetkezeti igazgatóval, kik sem költséget, sem fáradságot nem kíméltek tervük kivitelében és Erős János plébános, aki folytonos buzdításával hivatásuk között elősegítette a körvezetőinek munkáját, minden dícséret megilleti.

Általános a panasz a bánáti gazdák között, az értékesítési szerv hiánya miatt. Különösen a hizott sertések és szarvasmarhák és a vajtermelésnél boldogulnak nehezen gazda testvéreink. A németek ilyen szerveinek munkája ma is nagy hasznot biztosít az amugy is jobb helyzetben levő német gazdáknak. A magyarszentmártoni tejszövetkezet is csak német szövetkezeteknél tudja értékesíteni vajtermését, ezidő szerint 60 lejért a tea vaját kg-ként. Igaz, hogy a magyar földműves társadalom nem is viselkedik vezetői iránt oly feltétlen bizalommal, mint a német, de türelemmel és jóakarattal azoktól is kilehetne a bizalmat érdemelni, ha keresné valaki.

Állatkiállítás lesz Bucarestiben

A földművelésügyi miniszter elhatározta, hogy a fővárosi repülőtéren állatkiállítást fog rendezni. A kiállítás előkészítését nagy bizottság intézi.

Gyilkos sugarak. Az utóbbi idők leghasznosabb és legértékesebb találmánya a sterillámpa, amely sugaraival a legszivósabb baktériumot is 12 perc alatt kiirtja. Erről a nagyjelentőségű találmányról közöl rendkívül érdekes cikket a *Tolnai Világlapja* új száma.

Megindult a búzakivitel a Bánságból.

A Bánság gabonakereskedelme hosszú pangás után felindult. Németország számára ugyanis nagymennyiségű búzát vásároltak. Rövid idő alatt uszályhajókon ezer vagon búza indul utnak Németország felé. A búzán kívül nagymennyiségű takarmánylisztet vásárolt Svájc. Amerika nagyon érdeklődik a bánásgi lóheremag iránt. Amerika sokkal jobb árat fizet a lóheremagért, mint Németország. Eddig ugyanis csaknem kivétel nélkül Németország vásárolta meg a bánásgi lóheremagot.

Mennyi értékű gyümölcs termett Romániában?

A földművelésügyi miniszter kimutatása szerint folyó évben Románia területén öt milliárd lej értékű szőlő és három milliárd lej értékű egyéb gyümölcs termett.

Fokhagymát vásároltak a hollandok a Bánságban.

Holland kereskedők a Bánságban tíz vagon fokhagymát vásároltak. Az értékes árut már elindították rendeltetési helyére.

Mulattató

Búzaszem a hant alatt.

Szédülve hullt a zsiros őszi földbe.

Viztől és hőtől gyorsan megdagadt.

Megszólal benn' az égi akarat.

És hat nap mulva föl pattant a zár.

Halk zizegés lett az egész határ.

A kis gyökér a földmélyet kereste,

A zöld kis sarj a napvilágot leste,

De akkor elrémülve vette észre,

Hogy egy sötét, nagy hant került fölébe,

Mely nyomja vissza, vissza és miatta

Nem tud kibujni a világos napra.

A szörnyű hant lesz lassú gyilkosa,

S nem látja meg a szép Napot soha.

A hant fölött nagy lomha varjú száll.

A lomha varjú azt kiáltja: kárit

A tél, a vén sirásó, jár a föld fölött.

A táj halott-fehérbe öltözött.

A Nap, a megbomlott, kivénült vén juhász

Megkékiült ujjal sirva furulyáz.

A hant kegyellen nyomja a világot,

A kis búzát, a nagyatermett álmot.

Nyom mindent, mindent, s szörnyű elviselni.

És nem lehet a szűk sírból kikelni.

A börtön gyötrelme mindenkinek;

Kővé mereszt agyat, kezét, szívet.

De mint kínos kín szüli meg a gyöngyöt,

A tél fagyától a kemény göröngyök

Szétporlanak, s az őszi barna hant,

Mely nyomja most a kis búzát alatt.

Tavasza széthull, — és a kis-fűszál

A sírkamrából zöldülve kiszáll,

Világra jő. Meglátja a Napot.

Boldog örömben ujjong, hajladoz,

És nő és nő, — és felejt a hantot.

A hegytetőkön május hús harangot.

Az ég ívén a kék-aranyos pírba

Égre robbog egy mámoros pacsirta.

Harsányi Lajos.

Gonosztevők.

Tíz ember állja körül a rókabarlang bejáróját. Az erdőőr, névszerint Pandó János, puskát szorongat a kezében, a többi ásóval, kapával, lapáttal ássa és hányja a godrót a lyuk körül, amiről hamarosan kisütik, az erdőjáró ember tapasztaltságával, hogy nem elhagyatott, hanem lakott házhoz vezet. A Ravasznak benn kell lennie. Látszik a letaposott úton, hogy sűrűn járnak: sem a gyom be nem nőhetette még, sem a zápor el nem moshatta. Aztán meg némi bünjelek is arra valának. Az összeharácsolt zsákmány hulladékaik. Széttépett szárnyak maradvány tollai, amikhez odaszáradt a kiontott vér. Valamennyi környékbeli gyalogember errefelé tévedvén, megáll a nagy szorgos munka látára és tisztességtudóan köszönti Pandó Jánost:

— Adjisten, Pandó János!

De Pandó János nem felel, csak biccent a fejével. Kutatva nézi, kémlelően, a gödröt. Ha aranyat árna, akkor sem nézhetné jobban.

— Mit csinálnak kigyelmetek? — kíváncsiskodik a jövevény. — Mintha csak sírt ásnának.

Az erdőőr nagyot nevet:

— Azt. Sírt.

— Kinek, Pandó János?

— Kinek? Hát a rókának, aki benn van.

Hát rókát ásnak. Vagyis sírt. Az erdők mostohagyermekének, a rókának. A nagy üldözöttnek. Akit nem sajnál, akinek nem kegyelmez senki sem. Az ember legkevésbé. A jövevény megcsóválja a fejét a nagy munkára, amibe máris beleizzadtak.

— Mire való az? — kérdi csöndesen. —

Hiszen ugyem eszik meg!

— Nem ám. Csakhogy ő eszi meg a tyúkot, a nyulat, a libát. A gazember!

Az hát a büne. Hogy ő eszi meg, amit mi akarunk megenni. A nagy pusztító nem szeret osztozkodni. Minden az enyém!

A dolog, persze, nem könnyű, mert a róka nagy építőmester. Kétfétevényre a föld alatt annyi fufanggal építi meg tekervényes barlanglakását, hogy több számot tana a Simplon-alagútra sem fogyasztottak. Mert a szegény rókának azt adta az örök teremő

erő utraivalóul a nagy világharehoz, a ravasz-ságot, a furfangot. Az az ő védőfegyvere, mint a nyulnak a láb, a feeskének a villámgyors szárny, az elefántnak az ormány meg az agyar. Csak az a baj, hogy az örökkévaló egy kicsit elszámította ezt a böles gondoskodást, mintha a kalkulusból kifelejtett volna valamit. Az embert. Milyen együgyűség a róka ravaszsága az ember csalafintaságához képest! Szinte gyerekeskedés! Milyen könnyedén tapogatja ki a barlang kanyarulatait, amiknek a megépítéséhez a jámbor róka minden tudományát elpocsékolta.

Hosszu, kétméteres póznát dugnak a barlangútba s az hamarosan, csalhatatlanul mutatja, merre viszen, merre, hol kanyarodik az út. Egyik útszakasz sem tart két méterig sehhol sem s minden új kanyarulatnál új gödröt kell ásni, hogy a tekervényes rókapalota folytatását megtalálják. De az ember el nem fárad. Az erőknél arra a szégyenletes arányára, hogy tíz emberész, tíz ember kezemunkája száll szembe egyetlen üldözött vad-dal, ügyet sem vet. Sőt még társat is szívesen lát s a bünre mindig akad kompánista. A taeskö, a borzkutya. Az erdőőr intésére nagy buzgalommal ugrik a harmadik gödörbe és szaglássza a róka nyomát. Mig az ember a számító és száraz nyugalmával ássa a gödröt s lassan, de biztosan halad előre és közeleg a halálra ítélt utolsó állomásához, az alatt a borzkutya az orrával turja s apró hegyeskörmű lábával szilajon kaparja a barlangútat, miközben vérszomjas türelmetlenséggel szűkül, vonit és néha nagyot vakkant. Eiz a bestia a rendőr, a kém és a hóhér egy-személyben. Az üldözőknek kész mulatság, valóságos színjáték, amit művel. Eszükkbe sem jut, hogy a szegény üldözött mit érezhet odalenn, amint ősi lakásának végső zugába szorul és verejtékes rettegéssel hallgatja, hogy körülötte, fölötte bontják a falat.

Az egyik munkás leszúrja az ásóját a földbe és föltekint a gödörből Pandó Jánosra.

— Itt van — susogja esőndesen — Látom a lompos farkát.

Csak egy-két lapátnyi hantot kell eltakarítani a barlang szája elől s látszik a háziúr vörösbarna bundája. ... Ott van, csakugyan. Barlangja végébe szorult az üldözők elől, de

onnan aztán nincs tovább. Furfangja, egyetlen védekezőfegyvere esődöt mond s mindössze annyit tud, hogy háttal fordul az üldözőknek és összegubbaszkodik, nyilván az-zal a hiábavaló reménykedéssel, hogy hátha nem veszik észre.

Az erdőőr, a nagy munkavezető, szótlannul int a fegyverével.

— Félre az útból.

Az emberek félreállnak. Köröskörül a néma erdőre a katasztrófa gyilkos hangulata ereszkedik s a kóborló szél lágyan suhan el a környéken, mintha láthatatlan világszellem volna, aki azért fordul errefelé, hogy a nagy Életmélabús gyászdalát elsőhajtsa. És Pandó János fölhuzza a puska ravaszát és céloz. A fegyver közömbösen csattan, mintha maga a halál szólalna meg hideg csontajakával. Mintha ítéletet hirdetnének, ridegen, lelketlenül, ahogy az emberi bíró beszél. ... Aztán eldördül.

A füst lassan, lomhán szállong. S benn, az óduban, az áldozat összeroncsolt hátát elborítja a vér. Majd a szegény halálrasedzett vad kinjában megfordul és haldokló fejét kinyitja. Szembe akar szállni a veszedelemmel. De későn! Lihegő szájába ásót feszítenek, azt rágja tehetetlen, kétségbeesett dühvel. A vas csakúgy nyikorog, amint a fogaival tépi. Aztán mihamar aláhanyatlik, erőtlenül. Akkor a tarkójánál fogva kirángatják s odadobják a zsendülő pázsitra, a borzkutyához. a hóhérsegédnek. Annak már csak annyi dolga akad, hogy az utolsó lehelletet szorítsa ki a haldoklóból. De milyen gyönyörrel végzi azt el! Tán Pandó János meg is irigyli. Persze, a kutyát. Pedig ha szíve volna, megláthatná vele, hogy az a róka — anya. Anya! Ezt az egyet nem tagadhatja el. És hiába is tagadná.

A barlang szájából kidugja a fejét a kis rókakölyök s az egyik ember észreveszi és röhögve nézi.

— Ni, a kis gonosztevő!

Gonosztevő? ... A gyermek? ... Alig lehet több egy hetesnél. Ártatlan, okos fejcskéje van s mosolyogva néz föl az ismeretlen világra. Mintha most látná azt legislegelőször. Az erdőt, lombos fáival, milyen szépségnek láthatja! Kicsi tüdejének, melyet a teremő az erdők, a mezők szabad világa szá-

mára alkotott, milyen jól eshetik a feléje áradó ezerféle illat! Bizalmasan pislog az emberekre, nem is sejtve, hogy hóhérok állják körül. Azt hiszi, hogy az anyja előment, hogy az vezeti most is, mint a föld alatt, a kaeskaringszülői házban. És követi az anyját. Tipegve, bátortalanul, mint a gyermek, mikor járni tanul. Durva kéz ragadja meg és kidobja a veremből, ki, a pázsitra, az anyja mellé, aki ott fekszik holtan. A kis róka még azt sem tudja. Látja az anyját és annak édes, tápláló keblét s ahogy azt megpillantja, a gorombaságot, amivel hozzája került, egyszerre elfelejti. Föltápászkodik és odaigyekszik az anyjához, szopni vagy játszani... De a kutya útját állja. Gyűlölettel ront rája és a lábával tapossa, a fogával marcangolja és a földhöz vágdalja a gyámoltalan kis áldozatot, aki tehetetlenül vergődik a hóhér karmai között és keservesen jajgat. Igen, a hangja olyan, mint a gyermeksírás, szerencse, hogy nem tart sokáig. A fiatal lélek gyöngé, mint a fiatal test, hamar elröppen. Akár emberé, akár rókaé. A sirása lassan halk nyöszörgésbe fordul és a haláltusában elnémul az is... Lenn, a barlang szájánál másik kis róka bukkan elő. Azután a harmadik... ötödik... nyolcadik. Valamennyi

ugyanazzal a gyermekes bizalommal kúszik az anyja után, az ember elébe... és persze, valamennyi annak a sorsára jut. A kutya az ellenség gyilkos dühével, az ember hidegen, könyörtelenül, sőt nevetve végez valamennyivel. Egyiknek se jut eszébe, hogy megdöbbenjen a hóhérmunkán, amivel egy családot irtott ki. Egy színt, egy hangot, egy vonalat, egy fakó sugarat a tarka Mindenség gyönyörű harmóniájából.

Már ott fekszenek mindnyájan, mind a kilencen az avaron, a zsendülő pázsiton s az erdők szelid illatát bántóan zavarja meg a hullák temetői vérszaga. Az emberek egy pillanatra megállnak... Az az érzés, hogy itt életek pusztultak el, erőszakosan, utálatosan. éles ellentéttel reszket körülöttük a levegőben, de meg sem legyinti a lelküket. A komor csöndben minden hallgat. Csak valahol a gallyon a fülemile szólal meg. Szerelmes dalt csattog a szürke kis csavargó, de epedő nótája úgy hangzik, mintha a véres hekatomba fölött temetési éneket zengene. A szörnyű tragédia gyászát itt is csak ő érzi át, a koldus poéta, a dalok nábobja. Csak ő siratja meg egyforma szomorúan az áldozatokat is, a pusztítókat is. A gonosztevőket.

Lőrinczy György.

Apróságok. • Adomák.

Tudomány és tapasztalat.

Balogh András, kepedi előfizetónk érdekes levelet küldött szerkesztőségünknek. Leveleiben közli, hogy idén nagyon kevés akácvirág volt a fákön és mégis bő kukorica termés volt. Közli azt is, hogy az ő vidékén az a hit járja, hogy a kukoricát akkor kell vetni, amikor a kökény virágzik. Előfizetónk megjegyzi, hogy paszuly és szőlő nagyon kevés termett. A közlésből kiderül, hogy vannak esetek, amikor a szabályok nem érvényesek, éppen ezért ismételtén kérjük olvasóinkat, hogy erre vonatkozó tapasztalataikat közöljék velünk.

Magyarországon van a világ legnagyobb cseppkőbarlangja.

A Felvidéken levő Aggteleki cseppkőbarlang eddig részben Magyarországhoz, részben pedig Csehszlovákiához tartozott. Az új határrendezés következtében az egész barlang Magyarországhoz került vissza. A barlang járatainak hosszúsága 22 kilométer. A csehek a visszavonulás alkalmával a cseppkőbarlang berendezését, világítását megromgálták. A magyar Turista Szövetség a barlang berendezését a legrövidebb idő alatt helyreállítja. Az aggteleki cseppkőbarlang rövidesen Európa egyik legnagyobb idegenforgalmi nevezetessége lesz.

Hányféle kiadása van a Bibliának?

Az angol Nemzeti Múzeumban a Bibliának közel három ezer különféle kiadását őrzik. A Bibliából hetvenötöt még a XV-ik században nyomtattak. Nevezetessége a biblia gyűjteménynek egy 1830-ban, mada gaskári nyelven nyomtatott Biblia. Érdekes, hogy Amerikában a legelső Bibliát indiai nyelven adták ki 1661-ben.

A nők védelme a középkorban

A középkorban egyes városok a nők becsületét szigorú védelem alá helyezték. Így például sok helyen halállal büntették azt a férfiut, aki az utcán idegen nőt szólított meg.

Államférfiak munkája — számokban.

A nemzetközi válság ideje alatt nagyon sok államférfi végzett felelősségteljes és sorsdöntő munkát. Az államférfiak közül az óriási munkában többen nagyon lesoványodtak. A nemzetközi válság ideje alatt az államférfiak közül Imrédy Béla, magyar miniszterelnök és Chamberlain angol miniszterelnök testsulya apadt a legtöbbit. Ez a megállapítás igazolja, hogy az államférfiak és politikusok élete nem rózsás, sőt munkájuk sokszor az egészségüket is veszélyezteti.

A víz ereje.

Egy amerikai vendéglőben fogadás történt, hogy senki sem bírja ki, hogy egy méter magasságból kezére másfél liternyi vizet cseppenként hullassanak. Az egyik hitetlenkedő kezét a csepegő víz alá tartotta, azonban már az öt-
századik csepp viznél abba hagyta a kísérletet. Óriási fájdalmak keletkeztek kezén és keze úgy felhólyagosodott, mintha megégett volna.

Igaza van az orvosnak!

—A kávé lassan ölő mérge, ajánlom, hogy mérsékelje a kávéfogyasztást.

— Bizony, igaza lehet a doktor urnak, hogy nagyon lassan öl, mert én hetven éve iszom, s még mindig élek.

Milliókat érő kottákról rendkívül érdekes cikket közöl a **Déli-báb** új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Laptalajdonos: Magyar Nép-R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Elsős szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

Hogyan különböztetjük meg a baromfiakat ivar szerint?

A tenyésztőre nézve igen fontos tudni, miként állapítható meg az ivar pontosan tenyészállatainál. Ezért alábbiakban közreadjuk a legfontosabb ismertetőjeleket.

A szárnyasok nemzőszerveivel igen elrejtettek, úgyhogy az állat ivarát csakis mellékkörművényekből vagy szakszerű vizsgálat útján állapíthatjuk meg.

A himivaru szárnyasok rendszeren nagyobbak. A himivaru színesstollu szárnyasoknál a tollazat élénkebb színű. A kakasokat az élénkebb színű tollazaton és a testnagyságon kívül a nagyobb taraj és sarkantyú is jellemzi.

Növendék állatoknál, kistestű fajtáknál könnyű megkülönböztetni a kakasokat, a jércéktől, mert a kakasok taraja gyorsabban kinő és pirosabb színű, a jércéknél pedig a farktollak fejlettebbek.

A lassabban fejlődő közepnehéz fajtáknál pedig arról lehet felismerni a kakasokat,

hogy a farktollazatuk nyitott, háttolluk napsütötte helyen figyelve csillog, míg a jércék háttolla fénytelen és farktollazatuk zárt.

A pulykakakasokat az erősen kifejlődött orrháti függelékéről, dús tollazataról, továbbá a fej csupaszabb s a nyak felső részének tollatlan voltáról, valamint a bőrdíszek, bibiresek fejlettebb voltáról és a szőrpamacsukról ismerhetjük fel. Növendék pulykáknál a himivar a kéalapját képező lencsenagyságu kidudorodó bőrképződményről állapítható meg.

Gunároknál a hosszabb nyak, feltartott és vastagabb fej, élesebb hang, nagyobb test, széles hát az ismertetőjel.

Gácséroknál a rekedt hang, a felkunkorodott farktollak az ismertetőjelek. Gyöngytyukakakasonál a tarajsisak nagyobb, az áll alatti bőrzaeszkó pedig sötétebb kékszinű, mint a gyöngytyuk-tojóknál.

Ludaknál, kacsáknál és gyöngytyukoknál az ivar pontosan megállapítható úgy, hogy az állatot hátára fektetjük, végbélnyílására hátulról előre nyomást gyakorolunk s ennek következtében a himivaru állatoknál megjelenik a himtag.

Ludaknál megállapítható a himivar usztatással is. A vízben uszó gunár testének hátsó része jobban kiemelkedik a vízből, mint a tojóé. Általános ismertetőjel még az is, hogy a himivaru szárnyasok feresontjai egymáshoz közel állók, altesti nyílásuk szűkebb, annak záróizma erősebb.

Amennyiben a gunár minősítésére vonatkozó jelek gyengé bizonyosságuk az esetben a gunárnak minősített

állatokat egyenkint egy biztosan gunárnak ismert ludhoz bocsátjuk. Ha a bebocsátott lud tényleg gunár, ez esetben a két lud verekedni fog.

Ny. K.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Allástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelíges leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyisint az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Gazdakörök, szövetkezetek és hízalással foglalkozó gazdák tengeri szükségletüket esetleg más takarmányi cikkeiket a legolcsóbban nálunk szerzik be. Érdeklődők kérjenek ajánlatot: Mezőgazdák Kereskedelmi Részvénytársaság fiókja Braşov-Brassó. — Levelek románul címzendők: „Agriculator” S. A. Braşov. Str. Voevodul Mihai 11.

Eladó azonnal negyvenöt holdas prima birtok Nagyöküllő megyében, házzal és gazdasági épületekkel, vagy anélkül. Megbízva „Mediana”, Cluj. Piaţa Uririi 11.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

S. F. Magyarszovát. P. M. Magyarpalatka. B. B. Esztény. V. B. Lókod. B. E. Reesenyéd. K. J. Homoródszentmárton. Sz. M. Városfalva.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Mindazon előfizetőinket, akik f. év végéig szóló hátrálékaikat még nem fizették ki, fokozatosan felszólítottuk részben az általunk külföldre és kiküldött postautalvány felhasználásával, részben pedig kiküldöttünk által, akik a hátrálékos előfizetőket felkeresték és hátrálékaik kiegyenlítésére szólították fel. Ezen felhívásunkra az előfizetők legnagyobb része hátrálékát ki is egyenlítette, azonban vannak még olyanok, akik ezt nem tették meg és így a hátrálék még most is fennáll. Ezt elsősorban azért tartjuk szükségesnek felemlíteni, mert az 1939. évi könyvnapárunk a jövő hónap folyamán megjelenik és csak azoknak küldhetjük el a naptárt, akik előfizetési cikkel az év végéig rendben vannak. Ennélfogva ismétten felszólítunk minden hátrálékost, hogy fennálló tartozásukat legkésőbb e hó végéig fizessék ki, mert, ha ezt megteszik, azokkal együtt, akik már kifizették, a könyvnapárt az első szállítmány elküldésekor eljuttatjuk címükre. Akik később fizetnek, azok a naptárt csak később kaphatják meg.

PAROSOK FIGYELMÉBE

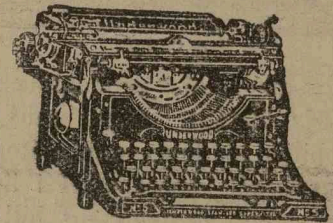
AZ IPAROS

az új területek kis- és közp. iparosainak országos hetilapja.

Megjelenik minden pénteken 10 nagy oldalon. - Előfizetési ára negyedévi 75 lei. Kérjen mutatószámát a kiadóhivataltól: Arad, Str. Brailanu 18. Iparos-Ofthon.

Írógépek

Smith Premier Nr. 60. Remington, Underwood és Corona írógépek avári árban kaphatók

Gyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító kellékekből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépből nagy raktár.

„RAPID“

ÍRÓGÉPVÁLLALAT
CLUJ, STR. REGINA MARIA 33

A Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség!

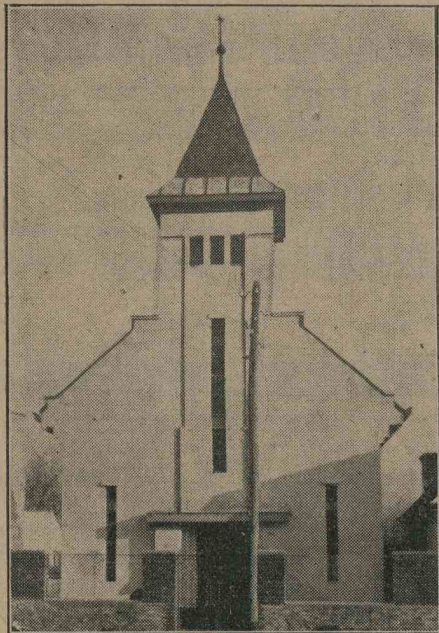
Aralás és cséplés után a következő évi termésre készítjük elő a talajt. A jó gazda szorgalmasan gondozza földjét, mert a jól táplált föld sokkal több és jobb termést ad. A talajművelésre, forgatásra és trágyázásra szakszerűen tanít meg

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

együtt csak 50 Lei, a bolti ár egyébként 90 Lei. — A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert az utánvételes postázás lényegesen többbe kerül. — Megrendelhető a „Magyar Nép” kiadóhivatalánál Cluj, Strada Baron L. Pop 5. — Igyekezzen mindenki mielőbb megszerezni a **GAZDATUDOMÁNY** című könyvet!

Templomszentelés Boksánbányán.

A boksánbányai református templom szentelését Csernák Béla egyházkerületi főjegyző végezte. A szép ünnepségen résztvettek: Keresztes József resicai lelkész, egyházmegyei főjegyző, akinek fő érdeme, hogy a templom felépült. Ott voltak a szentelésen Streleczy Sándor, klopodiai lelkész, Nits István, Nemes Elemér a bánsági egyházmegye esperese, Sós Béla lugosi segédlelkész, Müller Béla füzesi lelkész. Megjelent az ünnepségen Jakabffy Elemér a magyarság egyik vezetője és Szende Nándor evangélikus lelkész, esperes. A templom felépítését a hivek adományai és áldozatos közmunkája, továbbá a resicai egyház támogatása és gyűjtése tette lehetővé.

Gyümölcsöt fuvaroz a sündisznó.

A sündisznóról azt tartják, hogy a hüllött gyümölcsöt tüskéire felszúrva hordja vackába. A kérdés körül hosszú ideig vita folyt. A mellékelten bemutatott fénykép bizonyít. Látjuk, hogy a sündisznó hátának tük-

kéin gyümölcsöt fuvaroz. A megfigyelő szerint a sündisznó olyan módon vette hátára a gyümölcsöt, hogy a levélrakás alá bujt, amelyen a gyümölcsök voltak s addig mesterkedett, amíg néhány gyümölcs a tüskéire akadt.

Tanuld meg!

Készítsünk gyógyszert kukoricaacsutkából!

Az embergyógyászatban gyomorrontás esetén szemet adnak orvosságképpen. A szemet az állatgyógyászatban is sikerrel alkalmazhatjuk. Állatok gyógyítására kitűnő szemet készíthetünk kukorica csutkából. A kukorica csutkát halomba rakjuk és meggyújtjuk. Az elszenesedett csöveket apróra zúzva és egyéb takarmányokhoz vegyítve, az állatok nagyon szívesen fogyasztják. Nem baj,

ha a csutka nem szenesedik el egészen, mert így még kellemesebb ízű. A benne levő cukor ugyanis megpergődik és az állatok nagyon szívesen fogyasztják.

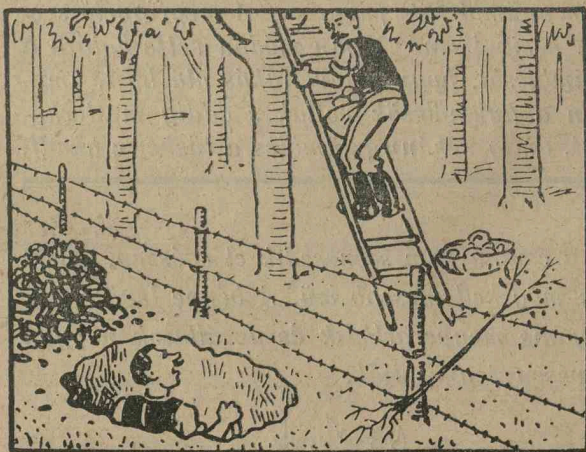

Szorgos munka verejtékét
Mezők, rétek jól felélték.
A fáradt test hadd pihenjen,
Gazdagodjék most a szellem.

Mi okozhat ágyéktáji fájdalmakat?

A keresztcsont vagy ágyék tájékán, különösen nőknél, gyakran jelentkeznek fájdalmak. Ezeknek a fájdalmaknak nagyon sokféle oka lehet. Így például okozhatják a fájdalmakat a rossz cipő, szabálytalan lábállás idegesség, hűlés, megerőltető munka, vese, gyomor és altesti bántalmak. Az elmondottakból következik, hogy keresztáji fájdalmak esetén nem szabad háziszerekkel kísérletezni, hanem szakorvoshoz kell fordulni, aki alapos vizsgálat után állapítja meg, hogy mi okozza a fájdalmakat?

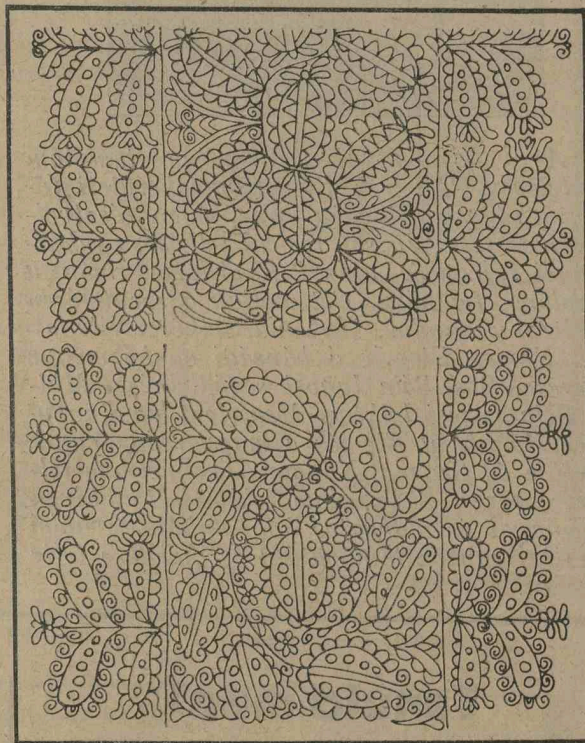
Szakszerű ültetés.

— Nem lesz ez a gödör túlmély annak a kis fának, szomszéd?

— Dehogy! Én nem akarom, hogy a gyümölcsért létrára kelljen másznom, mint kendnek.

A magyar diszítés alapformái.

Alsó diszünknek „Körties fojó párna haj”, a felsőnek „Abrosz forma párna haj” a népies neve. Az írásos diszítések nevei faluk szerint váltakoznak, nagyon sok különös, sokszor érthetetlen és megmagyarázhatatlan névvel találkozunk, egyik-másik diszítésünknel érdekességük miatt jegyezzük meg a népies elnevezésüket.

Biztosítsatok a „MINERVA” biztosító intézetnél!

BUN DE IMPRIMAT. — Kiadja a „Magyar Nép” R. T. Cluj, Str. Baron L. Pop 5. — Nyomta a Minerva R. T. 3049